

ПРАВНА КНИЖНИНА

В ПРАВНИТЕ СПИСАНИЯ

Представяват интерес следните статии от последните книжки на юридическите списания:

– **Сп. „Собственост и право“** – месечен дайджест – бр. 2/2010 г. с приложение „Договорът в полза на трето лице“ – И. Русчев: „Доказателствата – „посредник“ между фактите и правото“ – С. Димитрова; „Конкуренция между владелчески искиове“ – С. Ставру; „Приживе всеки може да се разпорежда свободно с имуществото си“ – К. Добрев; „Решение № 329 от 15.04.2009 г. на ВКС, III г. о. *Насрециното парично задължение на купувача по предварителния договор, предмет на условия диспозитив, е по природа облигационно, негов правопораждащ факт е договарянето между страните, а не съдебният диспозитив и волята на съда. В частта по платимия остатък от цената съдебното решение по чл. 19, ал. 3 ЗЗД във връзка с чл. 297 ГПК няма конститутивен характер*“; „Измененията, свързани с някои режими и обекти по Закона за водите“ – Я. Ковачев; „Някои въпроси във връзка с договора за замяна по българското право“ – Л. Панайотова-Чалъкова; „Решение № 122 от 15.04.2009 г. на ВКС, I г. о. *В чл. 18а, чл. 18б, ал. 1 и 2 (нова – ДВ, бр. 122 от 1997 г.) ППЗСПЗЗ са уредени три способа за определяне на старите реални граници*“; „Разпореждане със семейното жилище – собственост на единия от съпрузите“ – М. Марков; „Продажба на идеални части от парцели“ – К. Иванова; „Сребрените роднини наследяват, като се изключват по степени“ – К. Добрев; „Проблемът „Нотариална покана“ – С. Йорданова; „Сделки с урегулирани поземлени имоти (дворищнорегулационни парцели) след влизане в сила на кадастралната карта“ – В. Бакалова; „Авторското право и новите тенденции в режима на телевизионната реклама“ – О. Киркорян-Цонкова; „Сходство с общоизвестни и известни марки“ – В. Шентова.

– **бр. 3/2010 г.:** „Някои въпроси относно придобиване право на собственост върху движима вещ чрез добросъвестно владение“ – Г. Боянова; „Право за надстройкаване се дава с договор в нотариална форма“ – К. Добрев; „Решение № 57 от 4.03.2010 г. на ВКС, I г. о. *С прехвърляне на правото на строеж на нов правен субект от този, на когото това право е учредено, не започва да тече нова петгодишна давност. Когато правото на строеж е учредено за множество обекти от бъдещата сграда на един правен субект и той е поел задължението да изгради цялата сграда, това ограничено вещно право се счита реализирано, когато цялата сграда като съвкупност от отделни обекти на собстве-*

ност, ведно с принадлежащите им помещения и общи части, неразделна част към тях, са изградени в състояние на груб строеж по смисъла на § 5, т. 46 ЗУТ. Само в случаите на разрешено поетапно застрояване на отделни етажи или части от сграда, предвидена за застрояване, които могат да се ползват самостоятелно в хипотезата на издадено строително разрешение по чл. 152, ал. 2 от ЗУТ, нереализирането на правото на строеж за предходния етап е фактическа невъзможност за изграждане на обектите от следващия етап“; „Управление на имотите и вещите – държавна собственост“ – Д. Атанасова; „За правния режим на земите от остатъчния поземлен фонд (земите по чл. 19 ЗСПЗЗ) и на общинските мери и пасища“ – Ю. Стойкова, С. Куртева; „Решение № 840 от 11.11.2009 г. на ВКС, III г. о. Когато в полза на ищеца е признато право на възстановяване по реституционния ЗСПЗЗ и производството не е приключило преди влизане в сила на измененията в чл. 14, ал. 1, т. 3 (ДВ, бр. 68 от 1999 г.) и § 4к от ПЗР на същия закон, нито е налице заповед за определяне на конкретен имот по реда на чл. 28а ППЗСПЗЗ, отрицателният установителен иск срещу легитимирания се вече бивши ползвател е допустимо правно средство за разрешение на материалноправния спор, тъй като е единствено. Правният интерес от този иск е възстановяването на имотите по ЗСПЗЗ да приключи законосъобразно. Но ако и двете страни не разполагат с административна индивидуализация на площите, за които претендират, спорът им ще е лишен от обект, а исковото производство – от предмет, и няма да са налице условия нито за положителен, нито за отрицателен установителен иск, тъй като в този случай въпросът за собствеността ще е преждевременно поставен“; „Приложение на чл. 76 от Закона за наследството при съдебната делба“ – А. Георгиев; „Наследяване на недвижим имот“ – К. Иванова; „Законът дава право за оспорване на всяко завещание“ – К. Добрев; „Решение № 172 от 26.02.2010 г. на ВКС, I г. о. След прекратяването на брака съпрузите са съсобственици и по иск по чл. 108 ЗС, предявен от бивши съпруг против ЕООД, чийто единствен собственик на капитала и управител е другият съпруг, притежаващ идеална част от магазина, не може да се иска ревандикация на цялата вещь, както от трето лице, дори той да го ползва чрез притежаваното ЕООД. Може да се ревандикира само на притежаваната от ищеца част. Допуснатото обезпечение на бъдещ иск чрез отнемане фактическата власт върху вещица от ответника не означава липса на третата предпоставка за уважаване на иска по чл. 108 ЗС. Законодателят, уреждайки в чл. 22, ал. 1 СК възможността всеки от съпрузите да ползва и да управлява общата вещь – съпругеска общност, и отчитайки спецификата на отношенията между съпрузите, не е предвидил възможност за търсене на обезщетение от лишения от ползване на вещица – съпругеска общност, съпруг до прекратяването на СИО“; „Нотариалноправните проблеми при удостоверяването на брачен договор“ – К. Димитров; „Практически проблеми при процедирането на подроб-

ни устройствени планове“ – С. Илова; „Договори за създаване на произведения на кавалетната живопис и монументалната скулптура“ – Е. Лозев; „Опростена процедура за регистрация на марки“ – Й. Политов.

– **Сп. „Търговско и конкурентно право“ – месечен дайджест – бр. 2/ 2010 г.:** „Каква е съдбата на клона след прехвърлянето на индивидуализираното чрез него имущество?“ – С. Ставру; „Решение № 134 от 8.12.2009 г. на ВКС – ТК. *За активната процесуална легитимация на лицата по чл. 625 ТЗ съдят следи служебно и е задължен да отхвърли молбата за откриване на производство по несъстоятелност, ако лицето, което е иницирирало производството, не може да докаже качеството си на длъжник или кредитор*“; „Предимства на договорната клауза за „негативна материална промяна“ – А. Карлов; „Решение № 145 от 15.12.2009 г. на ВКС. *Разпоредбата на чл. 88, ал. 1, изр. 2 ЗЗД предвижда, че кредиторът има право на обезщетение за вредите от неизпълнение на договора, като не обвързва това с различното действие във времето на конститутивния ефект от разваляне на двустранните разговори*“; „Решение по МАД № 3/2008, постановено на 17.02.2009 г. *Фактическият състав на правото да се извърши прихващане включва следните елементи: 1) съществуване на две вземания; 2) насрециност на двете вземания; 3) вземанията следва да са или парични, или да имат за предмет еднородни и заместими вещи; 4) изискуемост на двете вземания и 5) ликвидност на вземането на лицето, което извършва прихващането. Прихващането с неликвидно вземане е допустимо, при условие че предявяването пред АС при БТПП възражение бъде уважено, изискването за ликвидност важи, когато прихващането става чрез едностранно извънсъдебно изявление на един от насрецините кредитори, но не и при т.нар. съдебно прихващане, което настъпва, след като спорното вземане бъде установено със сила на пресъдено нещо, така че става безспорно, а с това и ликвидно*“; „За подсъдността по чл. 113 ГПК при искове на застраховани лица“ – М. Петров; „Проблеми при възлагането на обществени поръчки в сферата на здравеопазването“ – Е. Димова; „Нелоялните търговски практики на предприятия с изключителен или значителен пазарен дял“ – И. Георгиев; „Маржин покупки, къси продажби и заем на финансови инструменти – Къса продажба“ – К. Касабова; „Законът за ГМО – трябва ли да се изменя и защо?“ – С. Благоева.

– **бр. 3/2010 г. с приложение „За разграничението между граждански и търговски сделки и намаляване на неустойката по тях“ – Г. Стефанов:** „Относно прехвърлянето на акциите и временните удостоверения на АД“ – Н. Колев; „Възобновяване на ликвидационното производство на търговски дружества“ – А. Антонова; „Решение № 41 от 29.04.2009 г. на ВКС, I т. о. *Предпоставка за реализиране по исков път на имуществената отговорност на управителя в ООД за причинените на дружеството вреди е наличие на решение на общото събрание на съдружниците по чл. 137, ал. 1, т. 8 ТЗ, а взетото решение по чл. 137, ал. 1,*

т. 5 ТЗ за освобождаването му от отговорност е допълнително настъпил правопогасяващ факт за нея. Правото да се търси отговорността на управителя на ООД преминава към новоучреденото чрез промяна на правната форма АД само ако това право е съществувало в патримониума на прекратеното без ликвидация ООД“; „Въпроси относно обема на прехвърляните права при цесията“ – А. Иванов; „Решение № 37 от 23.04.2009 г. на ВКС – ТК. Отговорността на застрахователя при деликт е гаранционно-обезпечителна и се определя от предмета на имущественото застраховане, като задължението му за репарирание на вредите възниква доколко, доколкото застрахованото имуществено благо е унищожено“; „Трансграничната несъстоятелност“ – Н. Маданска; „Практически проблеми при прилагането на чл. 47, ал. 1 и 2 от Закона за обществените поръчки“ – М. Кривачка; „Съотношение между общата забрана за злоупотреба с монополно или господстващо положение и специалните състави на това нарушение (чл. 21 ЗЗК)“ – В. Каменова; „Маржин покупки, къси продажби и заем на финансови инструменти – Заем на финансови инструменти“ – К. Касабова; „Ново законодателство за защита на потребителите в областта на потребителските кредити“ – Е. Алексиев.

– Сп. „Труд и право“ – месечен дайджест – бр. 2/2010 г. с приложение „Промените в Кодекса на труда от месец февруари 2010 година“ – В. Мръчков; „На какви гарантирани вземания имат право работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя“ – Ц. Попова; „Заемане на длъжност чрез конкурс“; „Разместване на почивни дни през 2010 година“ – Е. Банова; „Инспекцията по труда също вписва стаж“; „Индивидуалните трудови спорове – понятие и видове“ – А. Александров; „Изгубената служебна книжка се замества от дубликат“ – Ч. Христов; „Ролята на преките ръководители в управлението на човешките ресурси“ – М. Атанасова; „Част от заплатата може да е според изработеното“; „Въпроси и отговори по прилагането на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата“; „Взаимна обвързаност на задълженията на работниците и на длъжностните лица по здравословни и безопасни условия на труд“ – В. Цоневски; „Национална програма „Нова възможност за заетост“ през 2010 година“; „Обезщетенията за безработица – придобиване на правото, отпускане и изплащане на обезщетения“ – Й. Милошев; „За пенсионната реформа в България“; „Социално и здравно осигуряване при обезщетение за оставане без работа“; „Писмо № 04-02-460 от 11.01.2010 г. на НОИ. В момента съм безработен и имам навършена възраст 60 години. Мога ли да се възползвам от Националната програма „Помощ за пенсиониране“?“; „Писмо № 94П-1579-1 от 15.01.2010 г. на НОИ. Моля да ми бъде дадена информацията относно закупуването на осигурителен стаж на лице с висше образование и на лице, завършило докторантура. През 1997 г. завърших висшето си образование (със степен „магистър“), а през 2003 г. започнах докторантура, която завърших през 2007 г.

Мога ли да закупя и да ми бъде признато за осигурителен стаж цялото време на обучението ми за степен „магистър“ и степен „доктор“?"; „Писмо № 94А-2010-1 от 22.01.2010 г. на НОИ. След всяко осъвременяване на пенсиите получавахме разпореждания от НОИ, които съдържаха данни за размера на пенсията. Такива разпореждания за осъвременяването на пенсиите от 1.07.2009 г. обаче не са ни изпращани. Каква е причината за това и как можем да ги получим?"; „Народното събрание прие на първо четене промени в Закона за социално подпомагане“; „Ред и условия за заплащане на здравноосигурителни вноски. Права и задължения при заплащане на вноските“ – Б. Маркова, С. Генев.

– бр. 3/2010 г.: „При отработено предизвестие не се дължи обезщетение по чл. 220 КТ“ – Е. Банова; „Работодателят е длъжен да даде отпуск, уговорен с колективния договор“; „При съкращение работното облекло се връща“; „Прекратяване на трудовия договор при изменение на длъжността по длъжностно разписание“ – С. Нинева; „Индивидуалните трудови спорове – ред за разглеждане и решаване“ – А. Александров; „Промени в Закона за държавния служител във връзка с изпълнението на длъжност в институциите на ЕС“ – Ч. Христов; „Управление на мотивацията в българските предприятия“ – Т. Томов; „Законодателната промяна в уредбата на великденските празници“ – В. Мръчков; „На завърналите се след майчинство работнички и служителки се полага съответно коригиране на трудовото възнаграждение“ – Н. Колева; „Не плащат заплати – вземате обезщетение“; „Условията и редът за подаване и съхранение на Декларацията по чл. 15, ал. 1 ЗЗБУТ са регламентирани с наредба“ – К. Петкова; „Промени в техническото законодателство за машините“ – Г. Илиев; „Промени в изискванията за предоставяне на посреднически услуги по заетост“ – Е. Милева; „Относно дължимостта на осигурителни вноски по договори за управление и контрол, сключени от собственици или съдружници в търговски дружества“ – Й. Милошев; „Писмо № 24-00-7 от 25.02.2010 г. на НАП. Относно дължими задължителни осигурителни вноски за държавното обществено осигуряване (ДОО) върху неначислени възнаграждения за лицата, упражняващи трудова дейност по чл. 4, ал. 1, т. 7 от Кодекса за социално осигуряване (КСО)“; „Писмо № 24-00-10 от 10.03.2010 г. на НАП. Относно допълнение към Указание изх. № 24-00-7 от 25.02.2010 г. относно дължими задължителни осигурителни вноски за държавното обществено осигуряване (ДОО) върху неначислени възнаграждения за лицата, упражняващи трудова дейност по чл. 4, ал. 1, т. 7 от Кодекса за социално осигуряване (КСО)“; „От 20 март 2010 година влиза в сила Договорът за социална сигурност между Република България и Руската федерация“ – Е. Табакова; „Условия и ред за получаване на месечни помощи за деца“ – М. Годорова; „Обхват на медицинската помощ, регламентирана за 2010 г.“.

– Сп. „Финанси и право“ – месечен дайджест – бр. 2/2010 г. „Представяне на събития, настъпили след датата на годишния финансов отчет“ – И. Златкова;

„За практическите аспекти от промяната на реквизитите във фактурите по ЗДДС“ – В. Филипов; „Представяне на счетоводната информация в отчета за приходите и разходите за 2009 г.“ – Е. Рангелов; „Нов стандарт за финансовите инструменти“ – Б. Брезоева; „Промени в разпоредбите, регламентиращи данъчните облекчения по ЗКПО през 2010 г.“ – А. Георгиева; „По някои въпроси, свързани с попълването на годишната данъчна декларация по чл. 50 ЗДДФЛ“ – Л. Мермерска; „Писмо № 91-00-41 от 29.01.2010 г. на НАП. *Относно прилагането на чл. 22а от Закона за данъците върху доходите на физическите лица при облагане на физическите лица с данък върху общата годишна данъчна основа за 2009 г.*“; „По-съществените промени в Правилника за прилагане на ЗДДС, в сила от 1.01.2010 г.“ – И. Кондарев; „Писмо № 20-00-33 от 22.01.2010 г. на НАП. *Относно сроковете за възстановяване на резултати за данъчен период – данък добавена стойност за възстановяване и дължимост на лихви, предвид изменението на чл. 92 ЗДДС, в сила от 1.01.2010 г. (ДВ, бр. 95 от 2009 г.)*“; „Нови моменти във връзка с данъка върху недвижимите имоти и таксата за битови отпадъци“ – Г. Минкова; „Разсрочване и отсрочване на данъчни и осигурителни задължения“; „Планинската застраховка“ – И. Стоянова; „Предоставяната информация от Централния кредитен регистър – гаранция за добрата кредитна история на заемополучателите“ – Н. Радлова.

– **бр. 3/2010 г.**: „Представяне на нетните печалби или загуби за периода, фундаменталните грешки и промените в счетоводната политика“ – И. Златков; „Счетоводно и данъчно третиране на липсите“ – Ж. Бонев; „Попълване в годишните данъчни декларации на загубата за пренасяне с източник страната“ – Л. Мермерска; „Облагане и деклариране по ЗДДФЛ на доходите от наем на местни и чуждестранни физически лица“ – К. Иванов; „Писмо № 91-00-95 от 24.02.2010 г. на НАП. *Относно прилагането на чл. 50, ал. 1, т. 5 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица*“; „Данъчно третиране по ЗДДС на строеж на сграда в чужд поземлен имот“ – С. Тихолов; „Промените в Закона за ДДС относно услугите по отменените чл. 21–24 от закона“ – Р. Русков; „За новата такса „мощност“ – Т. Киркова; „Изменено е спортното указание на НАП относно осигуряването на управителите на малки фирми“; „Писмо № 24-00-7 от 25.02.2010 г. на НАП. *Относно дължими задължителни осигурителни вноски за държавното обществено осигуряване (ДОО) върху неначислени възнаграждения за лицата, упражняващи трудова дейност по чл. 4, ал. 1, т. 7 от Кодекса за социално осигуряване (КСО)*“; „Писмо № 24-00-10 от 10.03.2010 г. на НАП. *Относно допълнение към Указание изх. № 24-00-7 от 25.02.2010 г. относно дължими задължителни осигурителни вноски за държавното обществено осигуряване (ДОО) върху неначислени възнаграждения за лицата, упражняващи трудова дейност по чл. 4, ал. 1, т. 7 от Кодекса за социално осигуряване (КСО)*“; „Административно обслужване по реда на ДОПК“ – Г. Минкова; „Възлагане на

обществени поръчки за застраховане“ – А. Аксентиева; „Новият Закон за потребителския кредит, в сила от 12.05.2010 г.“ – Н. Радлова.

– **Сп. „Данъчна практика. Счетоводство, финанси на фирмата“ – бр. 2/2010 г.:** „Формиране на годишната данъчна основа за доходи, реализирани от физическо лице – земеделски производител“ – И. Минчев; „Подходно облагане на английска фирма, осъществяваща услуги по инсталиране на софтуер и обучение на територията на България“ – М. Босолова; „Последици по ЗДДС при разваляне на договор, при който данъчното събитие възниква на датата на фактическото предаване на стоката“ – И. Минчев; „Облагане на услугите с данък добавена стойност“ – С. Дочева; „Изискуемост на ДДС за получена транспортна услуга от македонска фирма“ – М. Босолова; „Третиране по ЗДДС на мостриците – И. Минчев“; „Отразяване на анулирани фактури в регистрите по ДДС“ – И. Минчев; „Правото на данъчен кредит по реда на чл. 73а от ЗДДС“ – И. Минчев; „Определяне на датата на възникване на данъчното събитие“ – И. Минчев; „Указание относно изменения и допълнения на Наредбата за обществено осигуряване на самоосигуряващите се лица и българските граждани на работа в чужбина; Наредбата за елементите на възнаграждението и за доходите, върху които се правят осигурителни вноски; Наредбата за осигурителните каси и Наредбата за реда за внасяне и разпределяне на задължителните осигурителни вноски и вноските за фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“; „Стопанска конюнктура – трето тримесечие и деветмесечие на 2009 г.“ – Д. Фратев; „Нелоялна конкуренция – административно производство и решения на Комисията за защита на конкуренцията“ – М. Коджабашев.

– **бр. 3/2010 г.:** „Облагане на услугите с данък върху добавената стойност“ (продължение от бр. 2/2010 г.) – С. Дочева; „Място на изпълнение по ЗДДС на посредническа услуга във връзка с доставка на стока, предоставяна на фирма от държава извън Общността“; „Задължения по ЗДДС на физическо лице, което извършва проектантски услуги на френска фирма“; „Място на изпълнение по ЗДДС на посредническа услуга във връзка с доставка на стока, предоставяна на фирма от ЕС“; „Третиране по ЗДДС на доходите на физическо лице, реализирани от лекции, изнесени в чужбина“; „Ред за определяне мястото на изпълнение на услуга, предоставена на чуждестранно лице, свързана с осигуряване на база за провеждане на тим билдинг“; „Определяне на датата на данъчното събитие при ВОП, в случай че датата на фактурата предхожда датата на получаване на стоката“; „Префактуриране на разходи за консумативи по договор за наем“; „Третиране по ЗДДС на неустойка, дължима от доставчик“; „Формиране на данъчната основа за целите на ДДС при продажба на апартамент“; „ДДС при префактуриране на такса смет от наемодател на наемател“; „Указанията на изпълнителния директор на НАП“ – И. Карабашев; „Указание относно дължими задължителни осигурителни вноски за ДОО върху неначислени възнаграждения

за лицата, упражняващи трудова дейност по чл. 4, ал. 1, т. 7 от КСО“; „Указания относно дължими задължителни осигурителни вноски за ДОО върху неначислени възнаграждения за лицата, упражняващи трудова дейност по чл. 4, ал. 1, т. 7 от КСО“ (допълнение); „Ред за разпореждане на преживелия съпруг и наследниците по права линия с банкови сметки и ценни книжа на наследодателя“; „Задължено лице за данък сгради при сделка с предприятие“; „Край на рецесията – Да! Край на рисковете – Не!“ – А. Ширлетов; „Бюджетиране на приходите от продажби на продукцията, пълните разходи и печалбата от продажби на продукцията“ – М. Гълъбов; „Нелоялна конкуренция – санкции за нарушенията“ – М. Коджабашев.

– **Сп. „Съвременно право“ – бр. 5/2009 г.:** „Въпроси относно прехвърлимостта на вземанията“ – А. Иванов; „Последващ контрол на декларирането по чл. 84 и сл. от Закона за митниците“ – А. Симеонов; „Северноатлантическият договор като „Международен договор във времето“ – Д. Дерменджиева-Драмова; „Сравнителноправна характеристика на Трудовия кодекс на Руската федерация и Кодекса на труда на Република България“ – А. Неверова; „Димитър Токушев. История на средновековната българска държава и право“ – К. Паев.

– **Сп. „Търговско право“ – бр. 1/2010 г.:** „Проблемът за прикритото трудово правоотношение и последиците от разкриването му“ – В. Петров, И. Георгиев; „Понятията „независим директор“ и „незаинтересован директор“ по българското акционерно право“ – Н. Колев; „Новите международни морски конвенции и националната уредба – терминологични проблеми“ – Й. Бонева; „Преглед на съдебната практика по някои въпроси, отнасящи се до производството по несъстоятелност“ – А. Калайджиев; „По някои въпроси на приключването и възобновяването на производството по несъстоятелност“ – Г. Стефанов; „Същност на съдебните актове, постановявани в обезпечителния процес“ – А. Иванов; „Каталог на публикуваните материали в списание „Търговско право“ (1992–2009 г.)“.